

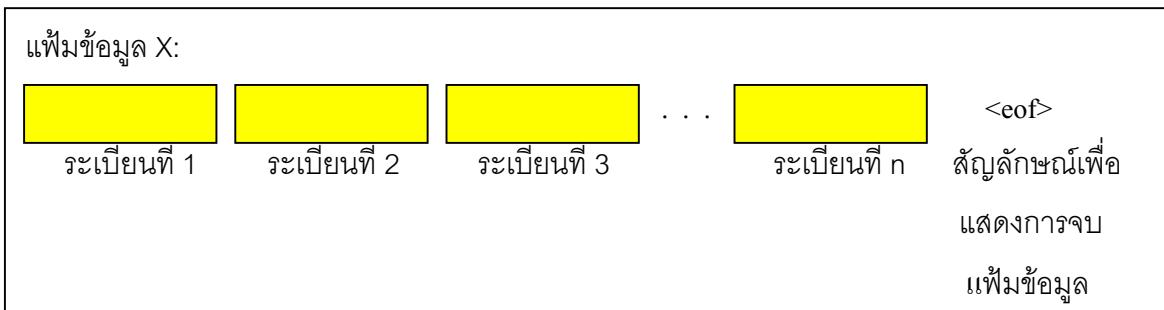
บทที่ 13 แฟ้มข้อมูล**(Files)**

ในบทที่ผ่านมา การทำงานในโปรแกรมส่วนใหญ่ มีการดำเนินการโดยนำข้อมูลเข้าทางแป้นพิมพ์เป็นอักขระ และแสดงผลทางจอภาพ ข้อมูลที่นำมาใช้อาจจะเป็นการกำหนดค่าเริ่มต้นภายในโปรแกรม หรือรับข้อมูลเข้าทางแป้นพิมพ์เป็นอักขระ การรันโปรแกรมที่ใช้แต่การป้อนข้อมูลในลักษณะนี้ เมื่อสิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม ข้อมูลนำเข้าจะไม่สามารถเรียกมาดำเนินการต่อได้ แต่บางครั้งเราอาจจำเป็นต้องเก็บข้อมูลนำเข้าไว้ดำเนินการต่อไปในภายหลัง ในกรณีนี้ผู้ใช้สามารถเก็บบันทึกข้อมูลลงบนหน่วยความจำรอง เช่น จานแม่เหล็ก หรือเทปแม่เหล็ก ซึ่งอาจจัดเก็บในลักษณะของแฟ้มข้อมูลภาษา C มีฟังก์ชันจำนวนหนึ่งที่สามารถจัดการทำงานในลักษณะต่าง ๆ กันแฟ้มข้อมูล เช่น การอ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูล การบันทึกข้อมูลในลักษณะบันทึกใหม่ทั้งหมด หรือบันทึกต่อจากข้อมูลเดิม เป็นต้น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการจัดการกับแฟ้มข้อมูลในลักษณะของการอ่านหรือเขียนข้อมูลผ่านที่พักข้อมูล(buffer)เท่านั้น

13.1 แฟ้มข้อมูล

ในภาษา C แฟ้มข้อมูลหมายถึงโครงสร้างข้อมูลที่ประกอบด้วยกลุ่มของข้อมูลที่สัมพันธ์กัน หรือที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งไม่เหมือนข้อมูลแต่ละลำดับที่มีการระบุจำนวนข้อมูลที่คงที่

แฟ้มข้อมูลหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มของระเบียน และภายในแต่ละระเบียนจะประกอบไปด้วยเขตข้อมูลย่อยที่มีประเภทข้อมูลต่างกัน และจะมีสัญลักษณ์เพื่อแสดงการจบแฟ้มข้อมูล <eof> (end of file) อยู่ต่อจากระเบียนสุดท้าย

รูปที่ 13.1 ภาพจำลองแฟ้มข้อมูล X ซึ่งประกอบด้วยระเบียน n ตัว

ตัวอย่างของแฟ้มข้อมูล

ตัวอย่างที่ 13.1ก แฟ้มข้อมูลของจำนวนเต็มบวก ซึ่งแต่ละระเบียนประกอบด้วยหนึ่งเขตข้อมูลย่อยของจำนวนเต็มบวก

```
13 7 15 6 4 157 3 ... 92 <eof>
```

ข้อมูลในระเบียนที่หนึ่งคือ 13 ข้อมูลในระเบียนที่สองคือ 7 และตัวสุดท้ายคือ 92

ตัวอย่างที่ 13.1ข แฟ้มข้อมูลของตัวอักษร

```
'a' 'b' 'c' '!' '%' ... '$' <eof>
```

ข้อมูลในระเบียนที่หนึ่งคือ 'a' ข้อมูลในระเบียนที่สองคือ 'b' และตัวสุดท้ายคือ '\$'

ตัวอย่างที่ 13.1ค รายการหนึ่ง ๆ ในสมุดโทรศัพท์ อาจกำหนดชนิดของระเบียน ชื่อPhoneNum ได้ดังนี้

```
typedef struct
```

```
{
```

```
    char name[25];
```

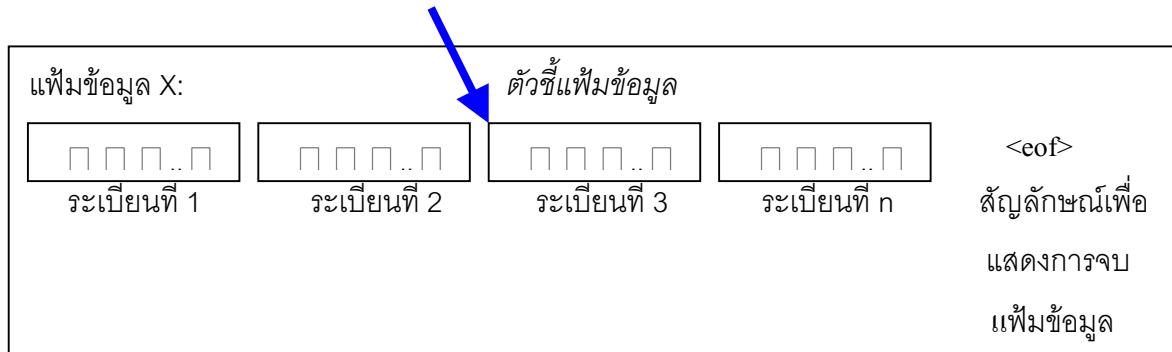
```
    char number[9];
```

```
} PhoneNum;
```

ในที่นี้เขตข้อมูล name เก็บชื่อ และเขตข้อมูล number เก็บหมายเลขโทรศัพท์

13.2 การทำงานกับแฟ้มข้อมูลของภาษา C

ภาษา C สามารถเข้าถึงเขตข้อมูลย่อยในแต่ละแฟ้มทั้งแบบเรียงลำดับและแบบโดยตรง ภาษา C จะมีตัวชี้แฟ้มข้อมูล (file pointer) ที่เป็นตัวระบุตำแหน่งของเขตข้อมูลย่อยที่ดำเนินการในปัจจุบัน

รูปที่ 13.2 ภาพจำลองแฟ้มข้อมูล X ซึ่งประกอบด้วยระเบียน n ตัว และตัวชี้แฟ้มข้อมูล แสดงตำแหน่งของระเบียนย่อยปัจจุบัน

เมื่อประกาศตัวแปร X ว่าเป็นแฟ้มข้อมูลและมีการเรียกใช้พังก์ชัน eof(X) พังก์ชันนิจะคืนค่าเป็น 1 ถ้าตัวชี้แฟ้มข้อมูลอยู่ที่ตำแหน่งจบแฟ้มข้อมูล<eof> และจะคืนค่าเป็น 0 ถ้าตัวชี้แฟ้มข้อมูลอยู่ที่ตำแหน่งยื่น ๆ

ในการทำงานกับแฟ้มข้อมูลนั่ง จะต้องประกอบด้วยขั้นตอนทั่ว ๆ ไป ดังต่อไปนี้

- (1) เปิดแฟ้มข้อมูล (open file) เมื่อต้องการเริ่มต้นจะทำงานกับแฟ้มข้อมูล
- (2) บันทึกข้อมูลลงแฟ้มข้อมูล(write file) หรือ อ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูล(read file)
- (3) ปิดแฟ้มข้อมูล (close file) เมื่อต้องการจะเลิกทำงานกับแฟ้มข้อมูล

13.3 การเปิดแฟ้มข้อมูล

การประกาศว่าจะทำการใช้แฟ้มข้อมูล แสดงโดยคำสั่งการเปิดแฟ้มข้อมูล(open file) ซึ่งจะแสดงการประกาศพร้อมกับการระบุตัวชี้ตำแหน่งข้อมูลในแฟ้ม ให้กับแฟ้มข้อมูลที่ต้องการเปิดใช้ ผู้ใช้เพียงแต่ประกาศตัวชี้ไปยังโครงสร้างของแฟ้มข้อมูลเท่านั้น และระบุชื่อของแฟ้มข้อมูล รวมถึงจุดประสงค์ของการใช้แฟ้มข้อมูลได้แก่การอ่าน(read) การบันทึก(write) การบันทึกต่อท้าย (append) กับข้อมูลในแฟ้มข้อมูลนั่น ๆ

รูปแบบคำสั่งที่ใช้ในการเปิดแฟ้มข้อมูล

```
file *fp;
fp = fopen(filename,mode);
```

คำอธิบายคำสั่ง

file	เป็นตัวระบุที่กำหนดไว้ใน <stdio.h> ว่าเป็นข้อมูลประเภทแฟ้มข้อมูล
fp	เป็นการกำหนดตัวชี้แฟ้มข้อมูล
fopen	ระบุการเปิดแฟ้มข้อมูล ซึ่งมีอาร์กิวเมนต์สองตัว คือ
	filename เป็นชื่อของแฟ้มข้อมูลที่ต้องการเปิด
mode	จุดประสงค์ของการใช้งานกับแฟ้มข้อมูล ซึ่งมีหลายลักษณะดังนี้
	r สำหรับการเปิดแฟ้มข้อมูล เพื่อการอ่าน
	w สำหรับการเปิดแฟ้มข้อมูล เพื่อการบันทึก
	a สำหรับการเปิดแฟ้มข้อมูล เพื่อการบันทึกข้อมูลต่อ จากข้อมูลสุดท้ายในแฟ้ม

ระบบปฏิบัติการจะทำการสร้างแฟ้มข้อมูลใหม่ หากมีการระบุชื่อแฟ้มข้อมูลที่ไม่ได้มีอยู่ก่อน ในบางระบบปฏิบัติการจะแยกความแตกต่างระหว่างแฟ้มเก็บข้อมูล และความ และแฟ้มเก็บรหัสคำสั่ง ซึ่งมักบันทึกเป็นแฟ้มทวิภาค(binary file) ในการระบุจุดประสงค์การใช้งานของแฟ้มทวิภาคจะต่อท้าย ด้วย 'b' ดังนี้ 'rb' 'wb' 'ab'

ในการเปิดแฟ้มข้อมูลหนึ่ง ๆ อาจมีข้อผิดพลาดที่ทำให้ไม่สามารถเปิดแฟ้มข้อมูลได้สำเร็จ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก

1. มีการระบุการป้องกันการบันทึกข้อมูลทั้ง(write protect)
2. เนื้อที่ในหน่วยความจำรองเต็ม
3. ไม่มีชื่อแฟ้มข้อมูลที่ระบุ

ในกรณีเหล่านี้ฟังก์ชัน fopen() จะให้ค่า null ถ้าไม่สามารถเปิดแฟ้มข้อมูลได้ แต่ถ้าเปิดแฟ้มข้อมูลสำเร็จ จะคืนค่าตำแหน่งตัวชี้ไปที่ตำแหน่งแรกของแฟ้มข้อมูล

ตัวอย่างที่ 13.2 แสดงการระบุการเปิดแฟ้มข้อมูล outfile1.txt เพื่อทำการบันทึกแฟ้มข้อมูล

```
...
file *fp;
fp = fopen("outfile1.txt", "w");
...
```

ตัวอย่างที่ 13.3 แสดงการทดสอบการเปิดแฟ้มข้อมูล

```
....
file *filename;
filename = fopen("outfile1.txt", "r");
if (filename == NULL)
{
    printf("File doesn't exist\n");
}
...
```

ถ้าไม่มีแฟ้มข้อมูลชื่อ outfile1.txt โปรแกรมจะแสดงข้อความ File doesn't exist ให้ผู้ใช้

ทราบ

เมื่อเริ่มทำงานกับโปรแกรมภาษา C โดย ระบบปฏิบัติการจะเปิดแฟ้มข้อมูลสามแฟ้มให้โดยอัตโนมัติ แฟ้มทั้งสามนี้คือแฟ้มข้อมูลนำเข้ามาตรฐาน (stdin) แฟ้มข้อมูลส่งออกมาตรฐาน (stdout) แฟ้มข้อมูลข้อผิดพลาดมาตรฐาน (stderr)

13.4 การปิดแฟ้มข้อมูล

หลังจากที่สิ้นสุดการใช้งานแฟ้มข้อมูลนั้น ๆ แล้ว ผู้ใช้ควรที่จะทำการปิดแฟ้มข้อมูล(close file) เพื่อให้ระบบนำข้อมูลที่เหลือในที่พักข้อมูลทั้งหมดเข้าไปบันทึกในแฟ้มข้อมูลเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย

รูปแบบ คำสั่งที่ใช้ในการปิดแฟ้มข้อมูล

```
fclose(fp);
```

คำอธิบาย fp เป็นชื่อของแฟ้มข้อมูลที่ต้องการปิด

ถ้าการปิดแฟ้มข้อมูลด้วยฟังก์ชัน fclose สำเร็จจะคืนค่าเป็นศูนย์ (0) และถ้าการปิดแฟ้มข้อมูลไม่สำเร็จจะคืนค่าอื่น

ตัวอย่างที่ 13.4 แสดงการเปิด และปิดแฟ้มข้อมูล outfile1.txt

```
...
FILE *filename;
filename = fopen("outfile1.txt", "r");
...
fclose(filename);
...
```

13.5 การอ่านและเขียนแฟ้มข้อมูล

การอ่านและเขียนแฟ้มข้อมูล สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

13.5.1 อ่านและเขียนข้อมูลในระดับตัวอักษร

เป็นการประมวลผลที่ละ 1 ตัวอักษร โดยใช้ฟังก์ชัน putc() และ getc() ทั้งนี้ฟังก์ชันทั้งสองจะมีพารามิเตอร์ตัวชี้แฟ้มข้อมูลเพื่อที่จะได้รู้ว่าจะทำงานกับแฟ้มข้อมูลใด

หน้าที่ของ getc คือการอ่านอักขระตัวต่อไปในสายอักขระภายใต้แฟ้มข้อมูลซึ่งถูกอ้างอิงด้วยตัวชี้แฟ้มข้อมูล จนพบ eof เมื่อจบแฟ้มข้อมูล และหน้าที่ของ putc คือการนำตัวอักษรในสายอักขระที่กำหนด บันทึกลงในแฟ้มข้อมูลซึ่งถูกอ้างอิงด้วยตัวชี้แฟ้มข้อมูล

รูปแบบ พิมพ์ขั้น getc และ putc

```
ch = getc(fp);
putc (ch,fp);
```

คำอธิบาย

ch เป็นตัวแปรชนิดอักขระ

fp เป็นตัวชี้ตำแหน่งข้อมูลในแฟ้ม

ตัวอย่างที่ 13.5 โปรแกรมแสดงการนำข้อความที่กำหนดในตัวแปร contents บันทึกลงในแฟ้มข้อมูล outfile1.txt ซึ่งเป็นแฟ้มข้อมูลที่ประس่งค์จะสร้างใหม่

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

void main()
{
file *anyname;
char contents[400];
int i;

strcpy(contents, "A builder has a new mobile phone which he carries with him
everywhere. One day, while eating his sandwiches at the top of some scaffolding, his
phone
rings. It's his friend, calling to tell him the horse he backed in the two o'clock at
Newmarket has won. \"Excellent!\" exclaims the builder, \"but how did you know where I
was?\" source : http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes ");
anyname = fopen("outfile1.txt", "w"); /* open for appending */

for (i = 0 ; contents[i] ; i++)
{
    putc(contents[i], anyname); /* output one character */
}
putc('\n', anyname);           /* output a linefeed */
fclose(anyname);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้คำสั่ง type outfile1.txt ที่บรรทัดคำสั่ง

```
C:\NC\BIN>type outfile1.txt
A builder has a new mobile phone which he carries with him everywhere. One day,
while eating his sandwiches at the top of some scaffolding, his phone rings. It's
his friend, calling to tell him the horse he backed in the two o'clock at Newmarket
has won. "Excellent!" exclaims the builder, "but how did you know where I was?" source : http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes
C:\NC\BIN>
```

ตัวอย่างที่ 13.6 โปรแกรมแสดงการอ่านข้อความจากแฟ้มข้อมูล outfile1.txt ออกทางจอภาพ

```
#include <stdio.h>
void main()
{
    FILE *filename;
    char c;
    filename = fopen("outfile1.TXT", "r");
    if (filename == NULL)
    {
        printf("File doesn't exist\n");
    }
    else
    {
        do
        {
            c = getc(filename); /* get one character from the file */
            putchar(c);          /* display it on the monitor */
        }while (c != EOF);    /* repeat until EOF (end of file) */
    }
    fclose(filename);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```
C:\NC\BIN>tc
A builder has a new mobile phone which he carries with him everywhere. One day,
while eating his sandwiches at the top of some scaffolding, his phone rings. It's
his friend, calling to tell him the horse he backed in the two o'clock at Newmarket
has won. "Excellent!" exclaims the builder, "but how did you know where I was?" source : http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes
```


ตัวอย่างที่ 13.7 โปรแกรมแสดงการอ่านข้อความจากไฟล์ข้อมูล outfile1.txt ระบุให้แสดงผลลัพธ์ทาง

stdout

```
#include <stdio.h>

void main()
{
    int c;
    FILE *fp;
    fp = fopen("outfile1.txt", "r");
    if (fp == NULL)
        printf ("Can't find file ");
    else
        while ((c = getc(fp)) != EOF)
            putc (c,stdout);
    fclose(fp);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

เหมือนตัวอย่างที่ 13.6

13.5.2 อ่านและเขียนข้อมูลเป็นคำ

ในการนำข้อมูลเข้าหรือออกที่ละคำนั้น ภาษา C มีฟังก์ชันที่ให้เรียกใช้ดังนี้

(1) ฟังก์ชัน fscanf และ fprintf

การทำงานของฟังก์ชัน fscanf และ fprintf นิ่คคล้ายกับ scanf และ printf กล่าวคือทำการแปลงค่า จัดรูปแบบ และพิมพ์อาร์กิวเมนต์ ไปยังอุปกรณ์นำข้อมูลเข้ามาตรฐาน และ อุปกรณ์ส่งออกมาตรฐาน ให้เป็นตัวอักษรซึ่งอ่านเข้าใจได้ และอยู่ในรูปแบบที่กำหนด

รูปแบบ ฟังก์ชัน fscanf และ fprintf

```
int fscanf (file *fp, " control ",arg-list);
int fprintf(file *fp, " control ",arg-list);
```


สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำอธิบาย

fp	เป็นตัวชี้ตำแหน่งข้อมูลในแฟ้ม
control	เป็นรูปแบบของการบันทึกข้อมูลเหมือนกับรูปแบบที่ใช้ใน printf() หรือ scanf()
arg-list	เป็นรายการค่าคงที่ ตัวแปร หรือ นิพจน์ ที่จะบันทึกลงในแฟ้มข้อมูล ซึ่งจะเป็นชนิดตัวเลขหรือตัวอักษร ก็ได้

ฟังก์ชัน fprintf() จะทำการบันทึกข้อมูลลงในแฟ้มตามรูปแบบที่กำหนด ในขณะที่ fscanf() เป็นฟังก์ชันที่ใช้อ่านข้อมูลเข้ามาเหมือนกับ scanf() ต่างกันตรงที่ fscanf() จะอ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูล และจะหยุดอ่านถ้าพบ eof

ตัวอย่างที่ 13.8 โปรแกรมแสดงการใช้ฟังก์ชัน fscanf อ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูล outfile1.txt ที่ใช้ในตัวอย่างข้างต้น

```
#include <stdio.h>

void main()
{
file *filename;
char eachword[100];
char c;

filename = fopen("outfile1.txt", "r");

do
{
    c = fscanf(filename, "%s", eachword);
    printf("%s\n", eachword);           /*display*/
} while (c != EOF);

fclose(filename);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้ (ตัดมาเพียงส่วนปลายของผลลัพธ์)

```

backed
in
the
two
o'clock
at
Newmarket
has
won.
"Excellent!"  

exclaims
the
builder, "but
how
did
you
know
where
I
was?"  

source
:  

http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes  

http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes

```

จากตัวอย่างที่ 13.8 จะเห็นว่าข้อความสุดท้ายแสดงซ้ำกัน การแก้ไขแสดงในตัวอย่างต่อไป ตัวอย่างที่ 13.9 ทำการแก้ไขโปรแกรมในตัวอย่างที่ 13.8 ให้แสดงผลลัพธ์ถูกต้อง โดยการตรวจสอบว่า ค่าที่อ่านมาคือ EOF หรือไม่ ถ้าใช่จะออกจากวงวน while

```

#include <stdio.h>

void main()
{
    file *filename;
    char eachword[200];
    char c;

    filename = fopen("outfile1.txt", "r");

    do
    {
        c = fscanf(filename, "%s", eachword);
        if (c != EOF)
            printf("%s\n", eachword); /* display */
    } while (c != EOF);

    fclose(filename);
}

```

ผลลัพธ์ที่ได้

```

he
backed
in
the
two
o'clock
at
Newmarket
has
won.
"Excellent!"
exclaims
the
builder, "but
how
did
you
know
where
I
was?"
```

source
:
<http://www.readersdigest.co.uk/mjokes/webjokes>

ตัวอย่างที่ 13.10 โปรแกรมแสดงการใช้ fprintf เพื่อสร้างแฟ้มข้อมูลจำนวนเต็มบวกคู่ จาก 2 ถึง 20 โดยให้ผู้ใช้สามารถป้อนชื่อแฟ้มข้อมูลที่จะสร้างได้

```

#include <stdio.h>
void main()
{
    file *fp;
    int i;
    char filename[25];

    printf("Enter filename : ");
    scanf("%s", filename);

    fp = fopen(filename, "w");      /* open for writing */

    for (i = 2 ; i <= 20 ; i=i+2)
        fprintf(fp, "%d ", i);

    fclose(fp);                  /* close the file */
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```
C:\TC\BIN>tc
Enter filename : intfile1.dat
-
```

ในที่นี้ผู้ใช้ระบุชื่อแฟ้มข้อมูลที่จะสร้างคือ intfile1.dat จากนั้นใช้คำสั่ง type ที่บรรยายทั้งคำสั่งเพื่อคูณสองห้าที่บรรจุภายในแฟ้มข้อมูล

```
C:\TC\BIN>type intfile1.dat
2 4 6 8 10 12 14 16 18 20
C:\TC\BIN>
```

13.5.3 อ่านหรือเขียนข้อมูลเป็นบรรทัด

ในการนำข้อมูลเข้าหรือออกที่บรรทัด นั้น ภาษา C มีฟังก์ชันให้เรียกใช้คือ fgets กับ fputs

❖ ฟังก์ชัน fgets

ฟังก์ชัน fgets ทำหน้าที่อ่านข้อมูลจากแฟ้มที่บรรทัดรวมทั้ง “\n”

รูปแบบ

```
fgets (line, MAXLINE, fp)
```

ฟังก์ชัน fgets จะอ่านข้อมูลจากแฟ้มที่ถูกชี้โดยตัวชี้ fp ไปเก็บไว้ที่ตัวแปรແคว่าคำบัน line ซึ่งจำนวนอักขระที่จะอ่านในแต่ละบรรทัดไม่เกิน MAXLINE-1 เมื่ออ่านจนถึงจุดสิ้นสุดแฟ้มข้อมูล จะเติม ‘\0’ เป็นอักขระปิดท้ายในบรรทัดสุดท้าย การทำงานจะคืนค่า null เมื่อทำงานเสร็จสิ้น

❖ ฟังก์ชัน fputs

ฟังก์ชัน fputs ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลจากสายอักขระ line (ซึ่งไม่จำเป็นต้องมี ‘\n’ เป็นตัวระบุการขึ้นบรรทัดใหม่)

รูปแบบ

```
fputs (line, fp)
```

ฟังก์ชัน fputs จะบันทึกข้อมูลลงในแฟ้มข้อมูลที่ถูกชี้โดยตัวชี้ fp ที่มีตัวชี้แฟ้ม ข้อมูลระบุอยู่ การทำงานจะคืนค่า 1 ถ้าเกิดการทำงานผิดพลาด และจะคืนค่าเป็น 0 ในกรณีอื่นๆ

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตัวอย่างที่ 13.11 โปรแกรมแสดงการใช้ fgets อ่านข้อมูลจากไฟล์ข้อมูล data1.txt ให้แสดงบรรทัดละ 19 ตัวอักษร ทั้งนี้ข้อมูลภายในของ data1.txt มีข้อมูลดังนี้

```
C:\TC\BIN>type data1.txt
A builder has a new mobile phone which he carries with him everywhere.
One day, while eating his sandwiches at the top of some scaffolding,
his phone rings. It's his friend, calling to tell him the horse he backed
in the two o'clock at Newmarket has won. "Excellent!" exclaims the builder,
"but how did you know where I was?"
source : http://www.readersdigest.co.uk/njokes/webjokes
C:\TC\BIN>_
```

```
#include <stdio.h>

void main()
{
    file *fp1;
    char eachline[20];
    char *c;

    fp1 = fopen("data1.txt", "r");

    do
    {
        c = fgets(eachline, 20, fp1); /* get one line from the file */
        if (c != NULL)
            printf("\n%s", eachline); /* display it on the monitor */
    } while (c != NULL);           /* repeat until NULL */

    fclose(fp1);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```

he carries with him
everywhere.

One day, while eating
his sandwich at the top of some scaffolding,
his phone rings. It's his friend, calling to tell him the
horse he backed
in the two o'clock at Newmarket has won. "Excellent!" exclaims the builder.

"but how did you know where I was?"
```

source : <http://www.readcradigast.co.uk/njokes/webjokes>

ตัวอย่างที่ 13.12 โปรแกรมแสดงการใช้ fputs บันทึกสายอักขระสามบรรทัดที่ป้อนโดยผู้ใช้จากแปง
แปงอักขระลงในแฟ้มข้อมูล data1.txt ซึ่งเป็นการบันทึกต่อจากข้อมูลเดิม

```

#include<stdio.h>
void main( )
{
    file *fp;
    char anytext[20];
    int i;
    if((fp= fopen("data1.txt" , "a")) == NULL)
    {
        printf("cannot open file \n");
    }
    else {
        for(i=0;i<3;i++)
        {
            printf("\nEnter data line %d :" ,i+1);
            gets(anytext);
            fputs(anytext,fp);
        }
    }
    fclose(fp);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```
Enter data line 1 :INSERT DATA LINE 1
Enter data line 2 :INSERT DATA LINE 2
Enter data line 3 :INSERT DATA LINE 3
```

ข้อมูลภาษาในของแฟ้ม data1.txt หลังจากการรันโปรแกรมในตัวอย่างที่ 13.12 ที่แสดงคำสั่ง type มีลักษณะดังนี้

```
C:\TC\BIN>type data1.txt
A builder has a new mobile phone which he carries with him everywhere.
One day, while eating his sandwiches at the top of some scaffolding,
his phone rings. It's his friend, calling to tell him the horse he backed
in the two o'clock at Newmarket has won. "Excellent!" exclaims the builder,
"but how did you know where I was?"
source : http://www.readersdigest.co.uk/njokes/weljokesINSERT DATA LINE 1INSERT
DATA LINE 2INSERT DATA LINE 3
C:\TC\BIN>
```

ตัวอย่างที่ 13.13 โปรแกรมแสดงการสร้างแฟ้มข้อมูลชื่อ address.dat โดยให้แต่ละรายการประกอบด้วยชื่อ (ความยาวสูงสุดคือ 20 ตัวอักษร) และหมายเลขโทรศัพท์ (ความยาวสูงสุดคือ 15 ตัวอักษร) โดยผู้ใช้ป้อนข้อมูลทั้งหมดจากแผ่นอักขระบันทึกรายการหนึ่ง ๆ จะมีการถามความมั่นใจจากผู้ใช้ก่อนที่จะบันทึก

ถ้าตอบ ‘n’ หรือ ‘N’ (ในที่นี่หมายถึงต้องการแก้ไขข้อมูลอีก) ข้อมูลรายการดังกล่าวจะไม่บันทึกรายการนั้น ๆ ลงในแฟ้มข้อมูล

ถ้าตอบ ‘y’ หรือ ‘Y’ แสดงว่ารายการนั้น ๆ จะถูกบันทึกลงในแฟ้มข้อมูล โปรแกรมจะถามต่อว่าต้องการทำรายการใหม่เพิ่มอีกหรือไม่

ถ้าตอบ ‘y’ หรือ ‘Y’ (ในที่นี่หมายถึงต้องการบันทึกข้อมูลอีก) โปรแกรมจะแสดงข้อความให้ทำงานต่อในลักษณะเดียวกับข้างต้น แต่ถ้าตอบ ‘n’ หรือ ‘N’ แสดงว่าต้องการหยุดการทำงาน

```
#include <stdio.h>

char Response1,Response2;
int Flag1,Flag2 ;

void main()
{
    file *fp1;
    char Name[20],Number[15];

    fp1 = fopen("address.dat", "w");
    Flag2 = 1;
    while (Flag2)
    {
        Flag1 = 1;
        while (Flag1)
        {
            printf ("\t \nInput phone directory entry.");
            printf ("\nName (max 20 characters).      : ");
            fgets(Name,20,stdin);
            printf ("\nNumber (format xx-xxx-xxxx).     : ");
            fgets(Number,15,stdin);
            printf ("\nDo you want to save change? (Y/N) : ");
            Response1 = getche(); /* display monitor ทีละ character */
            if((Response1 == 'Y') || (Response1 == 'y'))
                Flag1 = 0;
        }
        fputs(Name,fp1);
        fputs(Number,fp1);

        printf (" \nAnother Entry (Y/N)?      : ");
        Response2 = getche();
        if((Response2 == 'N') || (Response2 == 'n'))
            Flag2 = 0;
    }
    fclose(fp1);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```

Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      : SOMSAK
Number (format >xx-xxx-xxxx).   : 01-849-2552
Do you want to save change? (Y/N) : y
Another Entry (Y/N)?           : y
Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      : SOMBRI
Number (format >xx-xxx-xxxx).   : 01-849-2553
Do you want to save change? (Y/N) : y
Another Entry (Y/N)?           : y
Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      :
Number (format >xx-xxx-xxxx).   :
Do you want to save change? (Y/N) : y
Another Entry (Y/N)?           : n
Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      : SOMSAK
Number (format >xx-xxx-xxxx).   : 01-849-2552
Do you want to save change? (Y/N) : y
Another Entry (Y/N)?           : y
Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      : SOMBRI
Number (format >xx-xxx-xxxx).   : 01-849-2553
Do you want to save change? (Y/N) : n
Input phone directory entry.
Name (max 20 characters).      : SOMBRI
Number (format >xx-xxx-xxxx).   : 01-849-2558
Do you want to save change? (Y/N) : y
Another Entry (Y/N)?           : n

```

ผลลัพธ์ที่ได้ จากการใช้คำสั่ง type ที่บรรทัดคำสั่ง จากข้อมูลภายในแฟ้ม address.dat หลังจากการรันโปรแกรม ในตัวอย่างที่ 13.13

```

C:\TC\BIN>type address.dat
SOMSAK
01-849-2552
SOMBRI
01-849-2553
C:\TC\BIN>

```

13.5.4 การอ่านและเขียนข้อมูลแบบเข้าถึงตรง

ในการอ่านและบันทึกข้อมูลจากหน่วยความจำไปเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลในตำแหน่งที่กำหนด นั้น ภาษา C มีฟังก์ชันให้จำนวนหนึ่ง แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ `fseek()` `fread()` และ `fwrite()` โดย จะแบ่งออกเป็น

❖ พังก์ชันเกี่ยวกับตำแหน่งในแฟ้มข้อมูล

`fseek` ทำหน้าที่กำหนดตำแหน่งในแฟ้มข้อมูลสำหรับกระรัส(ข้อมูล) (stream) การอ่านหรือ เขียนข้อมูลครั้งต่อไปจะเกิดขึ้น ณ ตำแหน่งนี้

รูปแบบ `fseek()`

```
fseek (fp, offset, origin);
```

คำอธิบาย

`fp` เป็นตัวชี้ตำแหน่งข้อมูล

`offset` สำหรับแฟ้มข้อมูลเลขฐานสอง ตำแหน่งจะเป็นระยะห่าง `offset` ตัวอักษร จาก ตำแหน่งที่กำหนดโดยตัวแปร `origin`

`origin` offset mode เป็นตัวเลขที่บ่งถึงสถานะของ `offset` ซึ่งอาจมีค่า offset mode ดังนี้

0 ตำแหน่งเริ่มต้นแฟ้มข้อมูล(`seek_set`)

1 ตำแหน่งปัจจุบัน(`seek_cur`)

2 ตำแหน่งท้ายแฟ้มข้อมูล(`seek_end`)

❖ พังก์ชันนำข้อมูลเข้าและออกโดยตรง ได้แก่

`fread` อ่านวัตถุจากกระรัส(ข้อมูล)เข้ามาเก็บในแฟ้มข้อมูล และ `fwrite` เก็บวัตถุจากแฟ้ม ข้อมูลออกไปยังกระรัส(ข้อมูล)

รูปแบบ `fread()`

```
fread(ptr,size,num,fp);
```


สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำอธิบาย

ptr เป็นตำแหน่งของข้อมูลภายในหน่วยความจำที่ต้องการอ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูล

size เป็นขนาดของข้อมูลที่จะทำการอ่านจากแฟ้มข้อมูล

ว่าเป็นขนาดกี่ไบต์

num ใช้แสดงจำนวนรายการข้อมูลที่ต้องการที่จะอ่าน

fp เป็นตัวชี้ตำแหน่งข้อมูลนำเข้า

รูปแบบ fwrite()

```
fwrite(ptr,size,num,fp);
```

คำอธิบาย

ptr เป็นตำแหน่งของข้อมูลภายในหน่วยความจำที่ต้องการนำข้อมูลไปบันทึกลงในแฟ้มข้อมูล

size เป็นขนาดของข้อมูลที่จะทำการบันทึกลงในแฟ้มข้อมูล

ว่าเป็นขนาดกี่ไบต์

num ใช้แสดงจำนวนรายการข้อมูลที่ต้องการที่จะบันทึก

fp เป็นตัวชี้ตำแหน่งข้อมูลผลลัพธ์

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตัวอย่างที่ 13.14 โปรแกรมแสดงการใช้ fwrite() fseek() และ fread()

```
#include <string.h>
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    FILE *stream;
    char msg[] = "TEST STATEMENT";
    char buf[30];
    long seek_set;
    seek_set = 0; /* seeks from the beginning of the file */

    if ((stream = fopen("test.dat", "w+")) == NULL)
    {
        fprintf(stderr, "Cannot open output file.\n");
        return 1;
    }

    /* write some data to the file */
    fwrite(msg, strlen(msg)+1, 1, stream); /* strlen(s) = return lengths of s */

    /* seek to the beginning of the file */
    fseek(stream, seek_set, 0);

    /* read the data and display it */
    fread(buf, strlen(msg)+1, 1, stream);
    printf("%s\n", buf);

    fclose(stream);
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

```
C:\>cd tc\bin
C:\TC\BIN>tc
TEST STATEMENT
-
```

13.6 การแสดงผลจากแฟ้มข้อมูลบนเครื่องพิมพ์

อุปกรณ์นำข้อมูลเข้าหรือออกบางประเภท จะเปิดไว้โดยอัตโนมัติเมื่อเริ่มทำงานกับภาษา C เช่น แผงแป้นอักษร กำหนดโดย stdin หรือ จอภาพ กำหนดโดย stdout แต่อุปกรณ์บางตัวชื่นเครื่องพิมพ์ ผู้ใช้ต้องทำการกำหนดเองหากต้องการใช้โดยเปิดเป็นแฟ้มข้อมูลเพิ่มอีกหนึ่งตัว

รูปแบบ

```
file *fp;
fp = fopen("PRN", "w");
```

ตัวอย่างที่ 13.16 โปรแกรมแสดงการพิมพ์ข้อมูลออกทางเครื่องพิมพ์

```
#include <stdio.h>

void main()
{
    file *anyname, *printer;
    char c;

    anyname = fopen("outfile1.txt", "r"); /* open input file */
    printer = fopen("PRN", "w");        /* open printer file */

    do
    {
        c = getc(anyname); /* get one character from the file */
        if (c != EOF)
        {
            putchar(c);      /* display it on the monitor */
            putc(c, printer); /* print the character */
        }
    } while (c != EOF); /* repeat until EOF (end of file) */
    fclose(anyname);
    fclose(printer);
}
```

ผลลัพธ์ที่ได้

พิมพ์ผลทางเครื่องพิมพ์

แบบฝึกหัด

1. จงบอกข้อแตกต่างระหว่าง text file และ binary file
2. จงเขียนโปรแกรมรับชื่อแฟ้มข้อมูลจากผู้ใช้ และพิมพ์ข้อมูลภายในแฟ้มข้อมูลดังกล่าวที่จะบรรยาย ระบุหมายเลขบรรทัดที่พิมพ์
3. ให้เขียนโปรแกรมที่ผู้ใช้สามารถป้อนชื่อแฟ้มข้อมูลนำเข้า และแฟ้มข้อมูลผลลัพธ์ ให้เปิดแฟ้มข้อมูลทั้งสองพร้อม ๆ กัน จากนั้นให้อ่านข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลนำเข้า และบันทึกลงในแฟ้มข้อมูลผลลัพธ์ ทั้งนี้ให้แสดงผลลัพธ์บนจอภาพ และพิมพ์ผลลัพธ์ทางเครื่องพิมพ์ด้วย
4. ให้เขียนโปรแกรมแสดงการแปลงองค์ชาลเชียสเป็นองค์ฟาร์น ไฮด์ โดยกำหนดอุณหภูมิเริ่มต้น เป็น 32 องค์ชาลเชียส จนถึง 110 องค์ชาลเชียส การเปลี่ยนระดับอุณหภูมิให้เพิ่มขึ้นทีละสิบ กำหนดให้บันทึกผลลัพธ์เก็บลงในแฟ้มข้อมูลชื่อ degreeout
5. ให้เขียนโปรแกรมเพื่อทำสำเนาแฟ้มข้อมูล degreeout จากข้อที่ 3 ให้เป็นแฟ้มข้อมูลใหม่ชื่อ degeeco ซึ่งหลังจากการทำสำเนาสำเร็จให้ขึ้นข้อความระบุว่างานสำเร็จ คล้ายตัวอย่างภาพผลลัพธ์ นี้

```
C:\TC\BIN>tc
Enter source file name : degreeou
Enter target file name : degeeco
Success! -
```

6. ให้สร้างแฟ้มข้อมูลชื่อ filein.txt รับข้อมูลชื่อ อายุ และเงินเดือนจากผู้ใช้ผ่านพอร์ตอักขระ ทั้งนี้ จำนวนรายการข้อมูลจะกำหนดโดยผู้ใช้ และให้แสดงเนื้อหาของข้อมูลในแฟ้มที่พิมพ์ออกทางจอภาพ

.....#####.....